

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
 в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
 на пів року 8 кор., на четверть року
 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
 в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів
 року 4 карб.
 в інших державах: на цілий рік 32 фр.,
 на пів року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із
 тижневником „Руска Рада“
 на цілий рік 18 кор. (агл. 9 рублів або 34 фр.)
 а на пів року 9 кор., агл. 4·50 р., або 17 фр.

Поодиноке число 10 сотіків.

БУКОВИНА

Виходить щодої середи, п'ятниці і неділі.

Гетьман України.

Дня 9. серпня с. р. минуло двісті п'ятдесят літ від часу, як в Суботові замкнув очі чоловік, якому доля судила з незначного чигиринського сотника стати головою козацько-української республіки і перетворити карту східної Європи. Тє, що тоді осягнув Хмельницький, він завдячував безперечно своїй зелізній енергії, визначним воєнним способностям та геніальному організаторському та дипломатичному талантові, але не треба забувати, що він мав щастє з'явити ся саме в пору, коли український народ на цілій території копишньої польської держави находився в кульмінаційній точці напруження, витвореного соціально-релігійною боротьбою з шляхотською самоволею, коли ціле мужицтво не тілько козацькі удаці, були як підземна розбурхана лява, готова кождої хвилі вибухнути страшним полусям. Хмельницький сейчас по своїх перших побідах проглянув геніальну інтуїцію цілу вагу положення і вмів ним похіснувати ся знаменито для своїх цілей. Чи ділав з повною съвідомостю усіх наслідків, у згоді з якимсь ясним, означеним ідеалом — годі сказати. В початах мабуть що ні. Але згодом, коли під його стяг стянули сотки тисяч і перед ним простягнула ся проста, ніким необоронювана дорога в само серце Польщі, особливож від коли Хмельницький по триумфальнім в'їзді до Києва замкнув ся на раду з висшим українським духовенством, в його душі зарисував ся той ідеал, що на дорогу до його здійсненя перли гетьмана самі обставини. „Не хочу я вашої Польщі — говорив він польським комісарам. Досить мені моє князівства руского! Зажену вас, Ляхи, за Вислу і скажу вам: сидіть, Ляхи, тихо, а нам наша Україна зостанеть ся“.

Не судило ся однаке сему великому вождові вибороти тревало напу Україну

для нас, Українців. Попри весь політичний хист Хмельницький був занадто шляхтичом-козаком, занадто стремів в польско-шляхтоцьких традиціях, щоб збудувати нову державу на новій народній основі. Тай не ті часи були. Незадовго при перших угодах з Польщею Хмельницький став на вузко-клясовім козацькім становищі, а цілі міліони народної маси, що причинили ся головно до його успіхів, лишив поза сферою своєї політики. Замість оперти ся на тих масах і здійсненем їх інтересів завязати тісну звязь між ними й собою, Хмельницький зачав шукати опори для своїх замірів в цілій системі дипломатичних плянів — поки сам не впав їх жертвою.

Бо переяславська угода, котрою Україну яко автономічне тіло прилучувано до Москви, була безперечно тілько одною з ниток в тій сітці, що нею Хмельницький старався обмотати Польщу. Говорять про се його заміри заложити независиме „князівство руске“, його цілий характер, врешті та непевність і неясність, що ціхує саму переяславську угоду. Видко, Хмельницькому розходилося головно о те, щоби позискати Московщину проти Польщі, а про з'обовязання, що робив при тій народі, він може і не думав ціважно. Однака з Московщиною було інакше діло. Сильно зосереджене самовладне царство, вишколене дипломатично в татарській неволі, а до того з населенем тої самої віри і близьким по крові з українським народом, не думало випустити з рук так легко набуту благодатну країну. Ще Хмельницький доживав віку, як на Україну в'їздили московські вовводи і московські залоги, щоб не покинути її до нині.

Чверть тисячоліття минуло від того часу! Скілько великих імен забуло ся від тоді, скілько людей, що звернули колесо життя на інші дороги, перейшло до архівів вчених істориків! А Хмельницький жив і до нині між нами. Його дух уно-

ситься в горячій атмосфері боротьби між троюма народами, зненавиджений одними, як творець „одної недільної Росії“ окликаний другими, як дух бунту проти неправди, як вічне амагане до національної і політичної самостійності славдений нами. Кличі, що їх кинув Хмельницький, ідеал, що виліяв в своїй душі, жив в повній силі. Нині ми знаємо, в чим помилувався український гетьман, нові умови життєві змінили наші дороги і способи борби, але мета та сама лишила ся: Нехай український народ буде своїм паном на своїй землі! (н.).

Нова Кирина?

До козацької кирині прибула на радість і користь численних ворогів руского народу на Буковині, здався нова. Ото за ініціативою якоєю новою „Партії“ почалися у нас віча, що мали би на цілі познакомлювати народ із програмою тої партії. Однак вже перше таке віче, що відбулося ся дні 28. липня с. р. в Раранчу, дало доказ, що під сими вічами криється хиба одна кирина. Впрочім подаємо надісланий нам короткий звіт про перебіг цього віча.

„Около 2. год. по обіді приїхав до Раранча адвокат др. Галіп з вибраними „бездніків-референтів“ — були вибрані сміли промовляти (Свобода думки!) — удався з ними до осібної комітету читальні, де при замкнених дверях відтримав з ними „школу“. Відтак зачалося віче. По обговоренню по одніх точок дневного порядку др. Галіпом, котрий то заявив з іронією, що віче не має на цілі виступати проти наших послів, — забрав слово „головний референт“ господар Майданський із Рогізної і ні сіло, ні пало накинув ся мокрим рядном на наших послів, що були то они не дбають про народ, — а перекривши їх інтерпелациї — відважився на такі брехні як се, що наши послів домагалися закупи фундушевих лісів панами, (мабуть натяк на інтерпелацию п. Василька як раз противного змісту) та якоє там будови при зелінці для панів, (здає ся перекручене інтерпелациє п. Семаки, що домагався поставлення плотів проти снігів, що засинають зелінці шлях коло Стефанівки.) Дальше, що читальню при „Народнім Домі“ замінили наші провідники на „Фруштуксько-Люкс“ щоби сим способом унеможливити вступ до „Народного Дому“ (натяк на засноване „Українського Касина“, до якого киринникам годі заходити) — а знов

Іван Діброва.

У горах.

Високі ялици, вітряні буйнесенські,
 Несіть мою радість съвітами,
 Як вас я понину, у діл помандрую,
 Гей жаль мені буде за вами!

Гей річко гірська, гей річко бистренська,
 Поплини по камінню сильніше —
 Як зійду в долину, затужу за шумом,
 Гей там мені буде сумніше.

Гей гори високі, гей гори зелені,
 Мене ви леділи чарами —
 Зійшов я у доли широкі просторі
 Тай тужу, сумую за вами!

В серпні 1907.

Посол Петришин.

На підставі „Записок“ Алексея Заклинського, пароха Старих Богородчан, подає М. Яцків.

В році 1848 засідало в державній думі в Кромеріжі 18 руських послів з тодішньої нашої інтелігенції, між ними також кілька селян, зовсім неписьменних. З них ледве один зміг письмом і читав своїм товаришам переводи з засідань.

Досить цікаво представляє ся селянський посол з Тисмениці, коло Станіславова Василь Петришин. Був се чоловік яких п'ятдесять літ, середнього росту, трохи присадистий і похилений, чорне волосе побілене сивиною. Його невідступною товаришкою була шкіряна торба; він припerezував її до себе ременем

і піколи, навіть в державній палаті, не скидав, лише вночі ховав під голову і спав на ній. В тій торбі містилися посольські ділети посла Петришина. Бувало кріє скін по закутках, аби ніхто не підглянув, розкладає ті гроші, а було їх понад 300 рильтських, — завишає кождий банкнот в стеноографічні записки і пакує в свою торбу. На ній впршувається в комітеті других послів і лише в съвіта і неділі купував за 5 крейцарів мяса, а звичайно жив сухим хлібом.

В часі свого посольства зайшов раз до каварні, бо щось його в середині боліло і казав собі дати наяві. Коли вже кава стояла перед ним, він виймив з пазухи пів коржа в хустині і сказав до кельнера:

— Дайте пару зубків чіснику.

Кельнер покрутів головою на знак, що не розуміє його.

— Е, така-то й то коршма, що навіть чіснику тут нема.

По каві закурив люльку і своїм звичаем став чвиркати крізь зуби на землю. По часі завважив коли ноги плювачку, отже обернув ся на другий бік. Та кельнер і тут підсунув йому плювачку.

— Заберіть туто мисчину, бо вам в мисчину плюну, — сказав він до кельнера.

Потому вийшов на публичний город до басену, визував ся, відмакав онучі, бо вже були чорні, порозівішував їх, аби схли. Надійшов поліціянт і хотів його арештувати; та Петришин в поспільні хвили нагадав, що має при собі якісь папері, виймив їх з пазухи і дав поліцаяві. Була се посольська легітимація. Поліцай відстуців, засалютував, дав рукою до зрозуміння, аби він більше не прав на публичній місці і пішов в свою путь.

Блукуючи по місті і розглядаючи по склепових

живівісках та виставах, зайшов Петришин до реставрації, бо в середині не переставало йому докучати. В реставрації був Німець, також посол. Петришин сів недалеко від него. Кельнер подав Німцеві карту страв, а той показав пальцем, що вибирає. Потім взяв кельнер ту карту і подав Петришину, а сей тикину і собі більше-менше в ті місце, що Німець. За час приїзду кельнер перед Німця куєень печень, а перед Петришином поставив порцію хрону.

Німець застукав на кельнера і сказав:

— Да саро.

— Да капо, — повторив Петришин, подаючи кельнерові свій таріль.

Знов перед тимтим опинилася печень, а перед нашим хрін.

— Бодай вас витлумило, — виїдив Петришин. Показав кельнерові на Німца та його таріль і сказав в третє:

— Да капо!

Сим разом прийшла вже печень.

— Які вони там і се, — думав Петришин по дорозі, — раз „да капо“ називає ся у них хрін, інший раз — печень, все ж таки в середині мені як би рукою відомив.

Зачас падати дощ. Петришин закинув кожух до гори вовною аж поверх голови та йшов на вечірнє засідання. В парламенті не було ще живої душі; він сів в куті, схилив голову на коліна і дрімав. Смерком зачали сходити ся посли.

Кількох Німців стануло недалеко кута і дивували ся, відки тут вязав ся такій медвідь.

Одного дня дістав Петришин лист від жінки і пішов з ним до с. Олексія Заклинського, аби прочитав йому. В тім листі стояло:

що газету „Землю і Волю“ прогнали до Львова, а єї редактора десь запроторили, (давши ему хліб у руки!) Другий „референт“ господар Іля Дутка кричав заєдно — „де наші послі? (яких очевидно не запрошено на се тайком уряджене „віче“) — нехай — зложать мандати!“ (для чого?) — Хотай, що правда, — ніхто із зібраних не притакнув сим бріхням і лайкам, — однак все таки вістане се сумним фактом, що як раз тепер, коли вої українські послі, віруючи в силу свого народу, ведуть невтомим борбу о его рівноправність, — знаходить ся люди, котрі стараються ся в такий спосіб підкощувати довіре, із яким народ відноситься до своїх провідників.

I.

З Українських земель.

Віче в Самборі, на якім послі Онішкевич і Вітик складали свої спрощення, відбулося дні 8. с. м. Ухвалено резолюції за загальним, безпосреднім, рівним і тайним правом голосування до сойму, візвано присутніх послів і український клуб до най-острішої опозиції супротив правителства, зажадано, щоби клуб офіційно назався українським, висказано погорду народним зрадникам: Маркову й його товаришам та візвано народ до переведення хлопської організації (без інтелігенції) до виборів соймових.

Таке саме віче, скликане українською соціально-демократичною партією, відбулося в неділю, 11. с. м. в Станиславові. На віче, на якім було що найменше 5 тисяч учасників, ухвалено одноголосно крайне обурене і погорду ім. Маркову й Гайдуковському, написаною на постаменті погорду народним зрадникам: Маркову й його товаришам та візвано народ до переведення хлопської організації (без інтелігенції) до виборів соймових.

За бувшого посла о. Гриневича. Подільське духовенство 7. бальтського округа ухвалило резолюцію, в якій досить остро осуджувало бувшого посла до другої Думи, знаного нашим читачам о. Гриневича за те, що він не виступив проти промов подільських депутатів Мороза та Семенова зверненіх проти духовенства. На се обізвалося духовенство 3. бальтського округа, друкуючи свої ухвали в тім ділі в часописі „Подоля“. Тут сказано, що духовенство 7. округа, виступаючи проти о. Гриневича, стояло на вузко-класовій становищі і його ухвал не можна уважати висловом думок усого подільського духовенства. Навпаки, духовенство 3. округа думає, що хоч промови обох послів не відповіді щодо форми, за те правдиві своїм змістом і тому вони заявляють своє повне задоволене, що о. Гриневич ухилився від протесту, становив понад дрібне класове самодовіле. „Бо — кажуть автори ухвал — сила обвинувачень, кинених з думської трибуни всому православному (а не тільки подільському) духовенству, не в шубах та фаетонах, не в карбованцях та печених хлібах, а у відчуженості духовенства від народу і в тягарах удерожування його, в тягарах, що своєю вагою лягають виключно на плечі обездоленого народу і на давно випорожнену мужицьку кишеню. І хто, справді, поклавши руку на серце мігби сказати, що се неправда, що православне духовенство рідне народові і що народові зовсім не важко удержувати його своїми печеними паланізами і в поті чолі добутими, неймовірно дорогими йому, мідними пітаками?“ Тому то духовенство 3. округа думає, що о. Гриневич поводився цілком тактовно, коли не протестував проти таких промов Мороза й Семенова, тим більше, що протестувати проти них значило би внести розведення в гурткі, до якого належав о. Гриневич, кермуючи діяльність сего гуртка на користь всього нашого народу, якої цілості.

„Ти собі там байбардо-байдуже. Жени Пилипа*) та чиши над пустим, а тут зайшли злодії тай вкрали воли. Як не мали вкрайти, коли газда потік ся на зломаний слиз аж десь межі венгерів ци Кальвінів, шукати другої голови та вчерашньої дніні! Який мені до ради найтовс ся! Сліпий як тур, від межи Швабів і ніби він там розуміє, що вони шварготять!“

Петришин затерп на вість про волі, але тут втратив кудаком в стіл, аж Заклинський кинув ся.

— Ет, що там дурна — вибачте за слово егомость, — що там дурна баба знає! Також ви, рахувати, самі видите, що я тут раджу!

Заклинський склонився і читав далі.

„Та пришиши, чи будеш виступати там до судувіку, чи маю йти в чужі краї відрізати тебе, чи лишити діти й хату та йти в сьвіт за очі? Десь у людей газди як газди, а мене Бог покарав такою нещебребтою бандурою, що лише сьміх та покаяння на весь сьвіт!“

По сім ширім слові додала тверда рука писара отесі славослові:

„Кланяю ся до тебе і поздоровляю Тебе сердечно по тисяч разів. Твоя жена Параскевія“.

Петришин покрутів головою і відцмокнув. Заломив руки, довкола сірих очей поставили густі морщини, так що ті очі гейби восьміхали ся. Стогнав як би йому хто зуб вирвав.

— Ох, скандал! Щож мені тепер дійти, егомость?

— Гм, пішішь жінці триста рињских, най купити другі волі.

Не встиг Заклинський доповісти слова, як Петришин склонився гей з грани і витягнув обі руки перед собою.

*) Женати Пилипа — дармутвати.

Нове видавництво. Рада кубанської „Просвіти“ постановила розпочати видавництво брошур українською мовою. Вже друкується оповідання В. Короленка „Про царя Агріппу і Фльора Римлянина“ і редактується спеціалістами новий буквар, зложений одним старим учителем козаком.

Тепер, як доносить „Рада“ закрито на Кубані аж чотири філії „Просвіти“ нібито за „против-урядову“ діяльність.

Нові матеріали до „Кобзаря“. В бібліотеці покапітана Мишковського знайдено переписаного в 60 роках „Кобзаря“. Капітан Мишковський, як кажуть, жив у Петербурзі в 60-х роках і в початку 70-х. Він знов особисто Шевченка. Як видно з цього рукопису, він переписаний прямо з автографів самого Шевченка. В зошиті є богато таких варіантів, яких нема в інших кобзарях. Варіанти дуже цікаві. окрім того в сей писаний „Кобзар“ увійшов вірш „Полуботок“, який зачислено до творів Шевченка. Взагалі ся наїдка дуже цікава, бо дасть нові матеріали до розслідування „Кобзаря“.

Діяльність одескої „Просвіти“ за перший піврік с. р. Як і попереднього року, діяльність товариства складала ся головним чином з урядження наукових зборів і літературно-музичних вечерів та вистав. Наукових зборів відбулося 17, на них прочитано 18 рефератів. Літературно-музичних вечерів (також з рефератами) 17; усіх вистав 7, в тім числі 2 драматичні. Всіх рефератів було загалом 36 на різні історичні і історично-літературні теми. Драматична секція товариства урядила 4 вистави. Окрім того 26. лютого уряджено народне съязтво з нагоди 46-их рокових смерті Шевченка. Дня 2. марта діти „Просвіти“ виставили в салі „Просвіти“ Лисенкову „козу-дерезу“, а 27. цвітня відбувся д'яточий вечір, на якім виставлено частину з опери „Зима і весна, або снігова країна“ і дано богато декламацій та співів. Виконавцями на цих вечерах були виключно діти від 6—12 років. 7. липня урядило товариство в саду великий народний фестиваль. Річні загальні збори товариства, на яких прийнято звіт з діяльності за минулі роки, відбулися 8. цвітня.

В попереднім році засновано фонд імені Смоленського для видавання українських книжок історичного змісту. В березні звернула ся Рада товариства з відозвою про сей фонд до учеників і прихильників покійного і за короткий час зібрали 250 руб. Коштом цього фонду віддано книжку М. Комара „Запорожці вольності“. На останніх загальних зборах ухвалено відчинити в осені с. р. початкову школу для дітей обох полів. Учебний план вже вироблено і подано до затвердження і є надія, що на відчинені школи прайде дозвіл. Усі предмети будуть викладати ся в школі по українськи, окрім науки російської мови. Книжок продано в першім півріччі більше як на 500 карб.

Політичний перегляд.

Справа розоруження на гаґаській конференції.

Коли вісім літ тому представителі Росії кинули думку загального розоруження держав, заинтересувала ся нею найбільше Англія. Не тільки суспільність і преса, але й правительство підняло дискусію на цю тему. Австрія, Німеччина й Росія заявили з гори, що не возьмуть участі в дискусії, а й інші держави прислухувалися її в недовірю тим більше, що коли перед 5 місяцями англійський прем'єр заявив, що внесе відповідні резолюції на мировій конференції, съвіт стояв під враженем дипломатичних планів англійського короля в цілі осамотнення Німеччини та замірів нового скріплення англійською маринаркою. Мимо того

— А тож би по якому було! Так коли монарх тут мене призвав, аби я рядив і царство його боронив, то повинен був коло моєї стайні поставити стінку, аби злодії не могли волів укraсти. А коли стінки не було, то цісарська каса повинна мені тепер волі заплатити, бо вони коштовали мене 300 рињских.

Засемів ся Заклинський на таку претензію посла Петришина, але потому радив йому поважно, аби він в такою бесідою не виходив і не виставляв себе на съміх, бо цісар не покликав його сюди і без його ради та опіки був бы обігнав ся. Бачучи, що Петришин стоїть при своїм, о. Засливський взявся хитрити і став толковати Петришину, що то не цісар а виборці вибрали його послом і сюди післади, отже від виборців мав бы Петришин більше право жадати, щоби йому волі відкупили.

Слова Заклинського ні на що однак не придали ся, Петришин обставав завзято при своїй претензії до цісара.

Не довіряв однак уже Заклинському, пішов далі радити ся від одного руського посла до другого. Всі посли-інтелігенти, боячи ся шкандалу для руської презентації, радили йому, аби він мовчав, показували на віддуту торбу в банкнотами і казалі, аби виймив 300 рињских і післав жінці на купно других волів.

Та не вдоволив ся Петришин тою радою посли з інтелігентів і пішов між своїх товаришів з поміж селян. По довгій раді з ними вернув ся до Заклинського і просив, аби виготовив йому петицію, а Петришин подав її на руки предсідателя палати. Предсідатель, вирозумівши зміст петиції, усміхнув ся і велів секретареві відчитати її в новій палаті.

представителям держав на гаґаській конференції повелося довести до порозуміння, такого, очевидно, що нічого відомого не єдеться і нічого нікому не помагає. Отож англійський представитель має внести сего тижня (мабуть нині, в середу) свого рода меморіал, чи бажає, яке має, остаточні зрештою в межах теорії, розвинуті дальше думки меморіалу ухваленого на попередній конференції. Щоби читачі могли уявити собі, на який подвиг здобудуться представителі новочасних мілітарних сил, ми наведемо дотичну ухвалу попередньої конференції. Конференція є тої думки, що обмежене мілітарними таємствами, які угітають світ, було-б для поступу матеріального і морального добробуту людства в високій мірі пожадане! Отож резолюцію має ниніша конференція розвинуті дальше, але в межах теорії! Чи ж не комедія ціла та міжнародна конференція? В загалі вона розчарувала всіх, що в своїм оптимізмі покладали на неї, хоч які такі надії. Розширення женевської конвенції, о скілько вона відноситься до „Червоного Хреста“ також на морську війну, обмежене ужитку мін на морі та незначні зміни в способі ведення сухопутної війни, врешті згаданий меморіал — отсе всі здобутки!

Кровава драма в Марону

не тільки не закінчила ся, але й зачинає щойно на добре розграватись. Вправді Касабланка збурена до нащадку стоять під сторожею 2,000 французьких та іспанських жовнірів, а ззовні побережя круїзлять воєнні кораблі, але сі репресії тільки розворушили Марокконців. Як доносять телеграми, Европейці не чують ся вже ніде безпечними; недавно треба було бомбардувати Марагану, а тепер 20.000 Маврів напало на європейську залогу в Касабланка і тільки з величчими стратами удалося їх прогнати.

Музиці заворушені в Румунії.

Знова починають прокидати ся музиці заворушені в Румунії. Навіть правительство не заперечує вісті про них. Заворушені, які й сим разом виходять з Волошини, мають за причину зволікане в аграрною реформою.

Із съвіта.

З Росії. В технічній царській школі в Москві відкрито фабрику бомб, які переховувано в недалеких віллах.

125 земств внесло до міністра просвіти прохання о заведенні загального примусу шкільного в Росії.

В східних губерніях європейської Росії з'явилася холера, занесена з Азії. Хорують самі місцеві жителі, з дебільшого робітники. Оден випадок холери стверджено в Петербурзі. Досі було в Самарі 82 недужих, з чого 18 померло.

Комісія вислана для розгляду сибірської жолії сконстатувала дефравдацію поверх 10 мільйонів рублів.

В процесі Гая, званого адвоката, якого зачине убийство тещі засуджено на смерть, настуپив щукавий зворот. Якийсь Фон Лінденау написав до суду лист, в котором твердить, що він критичного дні ішов за Гауом, сестрою його жінки і тещі і бачив виразно, що Гау не стріляв. Сего пана арештовано і він зізнав в слідстві, що убійницею тещі Гау могла бути тільки її донька Ольга Молітор, яка стояла з Гауом в любовних зносинах. Показалося однаке, що Лінденау писав перед тим лист до О. Молітор, освідчува

що воно причинить ся до знесення засуду смерти на Гауа. На всікий спосіб справа зачине загадочно комплікувати ся і набирати чим-раз більшого розголосу.

Князь Боргезе станув в суботу дня 10. с. м. о 5 год. вечером в Парижі, де його овацийно призначено. Він виїхав з Пекіну 10. червня. Значить ся, 14.479 кіл., переїхав автомобілем за 61 дін, причому однака в Європі задержувався подекуди довший час.

П'ятдесят літній ювілей Бернзона. Славний норвежський поет і письменник і ентузіастичний захистник українського вароду перед Європою буде сего року святкувати 50-літній ювілей своєї діяльності. Як раз 50 літ тому, 1857 появився ся його перший твір „Синнєве Сольбакен“, оповідання з мужика життя.

Комета 1907 д. По довшій перерві може буде сего року оглямати комету голим оком. Відкрив Ніамериканський астроном-аматор дн. 9. червня с. р. недалеко Нью-Йорку. Тоді була вона подібна до звізді одинадцяті величини і може було бачити її крізь невеликий дальневид. Виглядала як мала, кругла, ясна хмарка, находила ся в констелації риби не далеко рівника і посувала ся на північний схід. На основі починених від тоді спостережень показано ся що комета щойно 4. вересня с. р. зближується до сонця на віддалені 113 міл. кіл., а в початках серпня буде віддалена від землі на 77 міл. кіл. Тому однака, що ясність комети змagaється в міру її зближення до сонця, можна сподівати ся, що вона ставатиме чим-раз яскрава. Тепер вона така ясна як головна звізді Плеяд, зн. видна для голого ока. Але, щоби бачити її, треба або дуже рано вставати, або пізно літіти спати, бо вона сходить коло год. 1 вночі. Дні 14. с. м. комета буде переходити трохи на північ від звізді Гамма в констелації близьнюків і буде сходити о 2 год. вночі. Коло 21. с. м. її блеск так зросте, що вона стане замітним явищем. Крізь дальневид може бути виразно побачити її хвіст, короткий але широкий. З кінцем вересня сила блеску буде масти і комета буде сходити щойно о 5 год. рано; однака она до перших днів слідуючого року буде показувати ся на східній стороні неба.

НОВИНКИ.

Чернівці, 13. серпня 1907.

Конкурси. Краєва Рада шкільна розписує отсії конкурси: На посаду учительки при гр.-пр. висій дівочій школі в Чернівцях для працівниці групи; ся посада, з якою дучить ся платня 2200 К, по 15 літах служби 2400 К, та 6 пятилітніх додатків по 200 К, буде надана учительці гр.-пр. віроісповідання, кваліфікованій бодай для видлових шкіл з німецькою мовою викладовою та знанням рускої й румунської мови. Подані треба вносити до краєвого правління найпізніше до 31. серпня с. р. — На стаді учительські посади в Чернівцях з німецькою і рускою мовою викладовою: при народній школі на ул. земельній (Bahn-Hofstrasse), при народній школі на ул. руській і при народній школі на Монастирських. Подані о сі посаді треба вносити до ц. к. місії ради шкільної найдальше до 15. с. м. — На стаді посаду підучителя при гр.-пр. мужеській школі в Чернівцях; в сею посадою, о яку можуть старати ся учителі гр.-пр. віроісповідання з кваліфікацією для загальних народних шкіл з німецькою, рускою й румунською мовою викладовою, вже ся платня 1200 К, 6 додатків по 100 К і дорожній додаток по 200 К річно аж до унормовання учительської плати. Подавати ся треба до краєвого правління найдальше до 20. с. м. — На стаді посади з рускою мовою викладовою і німецьким предметом в отсіїх селах: 1. черновецького округа шкільного: в 6 кл. нар. шк. в Кучурові на посаду 1 учит., 1 підуч.; в 2 кл. школі народній в Слободзії Радянській на посаду 1 підуч.; в 3-кл. нар. шк. в Ревні на посаду 1 підуч. в 6-кл. нар. в Топорівцях на посаду 3 учит., 1 підуч.; в 6-кл. нар. в Старій Жучці на посаду 1 учит. 2. кіцманського округа: в 2-кл. нар. в Гаврилівцях на посаду 1 надуч., гр.-пр. віроісп.; в 5-кл. нар. нар. в Ставчанах на посаду 1 учит. в 4-кл. нар. в Суховерхові на посаду 1 учит.; 3. радовецького округа: в 5 кл. нар. в Горішніх Мілешівцях на посаду 1 підуч.; в 2-кл. нар. в Молдаві на посаду 1 підуч.; в 2-кл. нар. в Шипоті на посаду 1 підуч. 4. серетського округа: в 6-кл. нар. нар. в Глібочці на посаду 1 учит. (гр.-пр. вір.); в 2-кл. нар. нар. в Шківцях. С. на посаду 1 надучителя (гр.-пр. вір.) 1 підуч. 5. сторожинецького округа: в 3-кл. нар. нар. в Нових Бросківцях на посаду 1 надуч. (гр.-пр. вір.) з рускою і румунською мовою викладовою та нім. предмет. 6. вашковецького округа: в 1-кл. філіяльній школі в Нижніх Станівцях-Вівіз на посаду 1 учит. 7. вижницького округа: в 2-кл. нар. нар. в Довгополю на посаду 1 надуч. (гр.-пр. вір.).

Сімей готові знова не дочекати ся скликання на осінній сесію. Як доносить „Grazer Tagblatt“, звичайно добре інформований в таких справах, правительство розіслало до всіх виділів краєвих квєстіонарів в справі санкції краєвих фінансів і задумує на 30. вересня скликати в тій цілі анкету з відпоручниками поодиноких країв. Що сими відпоручниками можуть бути тільки знатоки в краєвих фінансових справах, які безусловно потрібні при нарадах сімей, то ми стоямо перед такою альтернативою: або анкета буде відро-

ченна або сімей не будуть скликані. „Grazer Tagblatt“ запевняє, що се друге імовірніше. Таким чином сімей могли би аж на весні сказати своє слово.

Польський „Walny sejm.“ В Закопані відбула ся конференція провідників польського руху з усіх трьох провінцій. На тій конференції вибрано інтерпарламентарну раду зложену з членів німецького райхстагу, австрійської ради державної і членів колишньої російської думи. Від тепер будуть Поляки в сих трьох парламентах поступати після одного уложеного плану.

Оповістки, іменовані і т. п.

Пошукує ся настоятельки до дівочого інтернату товариства „Рускої православної шляхти на Буковині“. Подана треба передавати конс. ради. Мелетію Галюкові.

Загальні збори читальни „Рускої Бесіди“ в Шипінцах відбудуться ся дні 18. серпня 1907. о 1. год. попол. в домі Івана Михальчука з отсім порядком: 1. Справоздане голови про діяльність читальни: 2. Вибір старшини; 3. Вільні внесення. Н. Скакум, голова.

Велике народне віче в Добринівцях відбудеться ся дні 18. с. м. в 2-ї год. пополудні під голим небом перед гром. канцелярією з таким порядком: 1) Політичне і економічне положене мужицтва; 2) Загальне голосоване, а сімей і уряди громадські; 3) Руска мова по урядах; 4) Вільні внесення. Просимо всіх селян, щоби громадно явилися на нашім вічі.

З бурси ім. Федьковича. Оповістки подані в попереднім числі Буковини доповідають що тим, що від 1. до 4. вересня буде приймати ся до бурси лиши тих, що по вакаціях згадують іспит до 1. класі гімназіальної або вишуть ся до приготовлюючого курсу а всі прочі гімназисти і ученики інших середніх і народних шкіл мають подати свою просьбу принять до бурси вже в часі від 15. до 25. серпня письменно або устно. В поданій мусить бути докладно подано заяку що хочеться бути принятим. Ціна які єзвісно, вносить менше як у всік вищій бурсі бо лиши 24 корон. Хто подаста низшу ціну або зголоситься ся пізньше має меньши вигляда на приняття. Заряд бурси.

Ц. к. державна Гімназія в Кіцмани. Шкільний рік 1907/8 розпочине ся дні 5. вересня о 8. год. рано съвіточним богослужінням. По богослужінню мають всі ученики зйтися в своїх клясах, де перечитає ся Імприси дисциплінні і поділ годин. Правильна наука розпочинає ся 6. вересня о 8. год. рано. Вступні іспити до I. класі відбудуться ся 2. і 3. вересня. Ученики, які до той клас хотять бути принятими, мають одної або другої дніні між 8. а 10. год. передполуднем з родичами або їх заступниками явитися ся в дирекційній канцелярії, і виказати метрикою, що мають вже або до кінця сего року будуть мати 10 літ а, як ходили до публичної народної школи, предложити що й съвідоцтво фреквентаційне або шкільні повідомлення що найменше за 4. шкільний рік. В обох сих съвідоцтвах поступ в мові викладової повинен бути визначеній одною нотою загальною а крім того мусить в них бути виразна замітка, що ученик переходить до школи середнії. Вступні іспити самі відбудуться в означеніх дніх від 10. до 1. год. (на письмі), а по полудні від 3. до 6. год. (устно). Вписані такси, які треба заплатити з гори разом з належністю 12 сот. за 1 примірник прописів дисциплінніх виносять 7 кор. 32 сот. В разі не приняття ученика такси будуть звернені назад. Пораз другий ставати до вступного іспиту в однім і тім самім році чи то в тім самім чи іншім заведеню шкільним невільно; коли-б отже показалося, що ученик затягнув правду, против пропису втиснув ся до гімназії, його мусилося із школи видалити. Вступні іспити до високих класів (ІІ.—ІV.) відбудуться ся 4. вересня від 8. до 12. год. перед полуднем, а пополудні від 3. до 6. год. Дотичні ученики мають по мисли розпорядку ц. к. краєвої шкільної ради з дні 25. липня 1905. ч. 5913 згодосити ся до тих іспитів найпізніше 25. серпня та предложити метрику й виказати дотеперішні ступіні; іспитову таксу 24 кор. можуть они заплатити перед самим іспитом. Іспити поправчі і доповінні відбудуться ся 4. вересня від 8. до 12. год. перед полуднем, а пополудні від 3. до 6. год. Дотичні ученики мають зголосити ся в дирекційній канцелярії 2. і 3. вересня між 10. а 12. год. перед полуднім та передати свої тимчасові съвідоцтва, згайдно съвідоцтва з последнього півроку. Приняте їх наступить за вплатою 3 кор. такси аж по зложенню іспиту. Записи учеників, що вже в попереднім шкільнім році належали до закладу, відбудуться в призначених до того шкільних комінатах 2. і 3. вересня від 8. до 10. год. перед полуднім. Ті ученики мають предложити последне съвідоцтво семестральнє і заплатити 3 кор. такси. В тім самім часі мають зголосити ся й предложити потверджене приняти і ті ученики, що їх на підставі зложенного перед вакаціями вступного іспиту до I. класів вже приняті. Хто з якої небудь причини не запишеся в означенім речинці, буде мусіти вносити подане до прислане до 1. місіїстерства. Ученики з інших гімназій мають 1. вересня в часі між 8. а 12. год. перед полуднім зголосити ся в дирекційній канцелярії та предложити метрику і всі съвідоцтва семестральні; на последнім з них мусить бути виразна замітка від дирекції, що ученик відходить до іншого закладу. Такси для таких учеників виносять 7 кор. 32 сот. Чи чужий ученик зможе бути принятим, се рішать ся аж по закінченню записів власних учеників і буде залежати

від того, чи буде для него місце. Приняте учеників до приготовляючої кляси відбудеться в дирекційній канцелярії 1. вересня в часі між 8. а 12. год. перед полуднім. До неї будуть приймати ся лише ученики з рідною мовою рускою, а принятіх не съміє більше бути як 50. Усліві приняття такі: виказ скінченої з добром усіх третої класи школи народної, згайдно скінченої в ділу, які відповідає третому шкільному рокові, а далі метрика, що ученик має вже до кінця сего року буде мати повних десять літ. Приняте до приготовляючої є однак лише провізоричне, бо тих учеників, що в протягу першого місяця не викажуть достаточного знання, відійде ся назад до школи народної. При записі не платить ся віякіх такс. Шкільна оплата виносить за кожий піврік 10 кор. Однак більші і гідні учеників може п. к. краєва шкільна рада від оплати шкільної цілком або до половини увільняти.

З музичної школи ім. Миколи Лисенка в Чернівцях. З днем 1-го вересня починає наша інституція вже 4 рік свого існування. Почата дуже малими середствами, основуючи ся лише на одушевленії своїх ініціаторів, потрафила вона запустити глибоке корінє серед нашої і чужої суспільності міста Чернівців і з року в рік більшала числом учеників і учителів. Критики, які могли на квартальних публичних виступах учеників особисто переконати ся про методу науки і поступи учеників, врешті і постійно зростаюче число учеників, в тім 30% чужих, які певно з українського патріотизму не щлють своїх дітей до нашої школи.

Метода науки взята із знаної на цілій світ віденської консерваторії і виконує ся точно після того лекційного плану. Кожий ученик мусить знати крім головного предмету, що й початкову теорію музики, чи гармонію.

Дещо підготовлені ученики всіх фахів почнуть з новим шкільним роком учити ся гри на фортепіано як побічного предмету — знане потрібне до доброго вичуття науки гармонії і загального зрозуміння. Після зможи будуть відбувати ся що тижня ансамбліві вправи і що квартал публичні концерти учеників, щоби їх привезти до виступів перед публікою і що родичі і всі інтересовані самі могли оцінити поступи учеників. Не завадить згадати, що одна учениця нашої школи принята у віденській консерваторії до відповідної кляси, в яку мала би вступити з новим роком і в нашій школі.

Для узysкання більших прав вибір заряд „Школи“ подане до міністерства просвіти о признанні його школи права публичності, яке після всякої правдоподібності буде признане нашою школою ще до кінця сего року. Крім признання у суспільності тішить ся наша школа доброю опінію також у властей, які уважають добру методу, сумлінне та строге єї виконане в нашій школі, що вони віддають її субвенції з публичних фондів вже по 1-му році існування. При тім всім наука в нашій школі не дорожить як в других а докладно беручи радше дешевша, бо за таку саму ціну вчать ся ученики більше предметів і через довший час.

Подача отсю різому відому загалу підчеркуюмо, що головно кладемо вагу на саму користь з нашої школи а менше на патріотизм, який казав би нашим родичам для підтримки своєї інституції, хоч може і стратою або без великого хісна, слати свої діти до питомої своєї школи. Не без того, що і сей мотив повинен заважати, бо крім львівського інститута, наша школа — друга інституція, де подається методично наука не лише загальні, а

Ціна оголошень за одноразове їх поміщення: П'ята сторона 80 К., $\frac{1}{2}$ сторона 60 К., $\frac{1}{4}$ стор. 40 К., $\frac{1}{8}$ сторони 10 К., $\frac{1}{16}$ сторони 5 К., $\frac{1}{32}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислюються після обему місця не після малого тексту.

ОГОЛОШЕНЯ.

За рубрики: Наділане і Ого-
лошення редакція не відповідає.

При кількозах або при річних замовленнях, значний опуст.

Дрібні Оголошення малим друком (petit), числити ся по 4 с. від слова.
Належитостій за анонси марками поштовими не приймає ся.

Надзвичайні загальні збори
каси пож. і щад. для громади Котул-
Баїнській відбудуться дні 18. серпня
с. р. о 2 годині. Порядок нарад: 1. Ви-
бір старшини. — Старшина.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
має на складі
НОВІ РУСКІ ШКІЛЬНІ ДРУКИ
як:
натальоги, тижневники і пр.

Найкраще і вже випробоване
средство наревматизму єсть
NERVOL

„Назва право забезпечена“
аптіка др. Ю. Францоза
в Тернополі.

Се візьміть усмиряюче средство до
натирания против всяких ревматичних
болів, простудження, ломаних костей, плеч-
чий гістія і нервових недуг. Пропу ува-
жати на напис „Nervol“ і не прини-
мати інших „Нервотонів“.

Ціна фляконів 80 сот. 10 фляконів (фля-
шошок) 8 кор. з оплатою і опакованем.
Тисячі листів з подякою. — Висилка
2 рази денно до всіх країв.

В Чернівцях на складі у Шміда
і Фонтіна.

Г. ФАЙЛІС

усувач нагітока

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

(—)

Дуже дешево до набуття театральні декорації
(міра 3m X 4m). Фронт, кутина, просценіум, два
паліадаменти, хата покій, вільна околиця і місто.
До того по 4 куп. Всі те натягнене вже на
лати, в добром стані і дуже гарно малюване ви-
стело п. Балька, декоратора сцени львівської. —
Близько можна вивідати в канцелярії друкарні
„Рускої Ради“, Чернівці ул. Петровича ч. 2.

УЧЕНИКА
прийме зараз друкарня „Рускої Ради“
Вимоги: укінчене I. кл. гімназ., сьвідоцтво
лікарське, укінчений 14 рік життя, знання
руського язика.

Кооплеско

майже нове

дуже дешево на продаж. Близьше: Друкарня „Р. Ради“ Чернівці,
ул. Петровича ч. 2.

9?

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друк для Каси райфайзенських.

Розповсюджуйте „Буковину“ і „Руску Раду“.

Працюйте і щадіть!

Вкладки ощадності на 4%

приймає

Товариство взаємного кредиту

„Дністер“

стовариш. зареєстров. з обмеженою порукою у Львові.

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем можна кожну
вкладку назад відобрести.

Позички удається Товариство „Дністер“ на 6 проц. за інталу-
циєю; на кошта покриття дахівками на 5 проц. Сплату розкладається
на 10 до 15 років; при 30 ратах піврічних виноситься рата амортиза-
ційна (на капітал і відсотки) 5 кор. 08 сот. від кожних 100 К., позички.

Парцелянти на купно землі можуть в „Дністрі“ отримати по-
зички під догідними умовами.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Дністрі“.

З листків удається „Дністер“ на публичні добродійні цілі квоту
37.275 корон.

Стан 31. грудня 1906:

вкладки	2,561,541·81 К	позички удається	2,512,635·62 К
уділи членські	193,659·52 "	цінні папери	138,534·20 "
ф. резервовий і інші	37,338·07 "	львакції	267,364·04 "

Купуйте землю при парцеляціях.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарадом Івана Захарка.

При кількозах або при річних замовленнях, значний опуст.

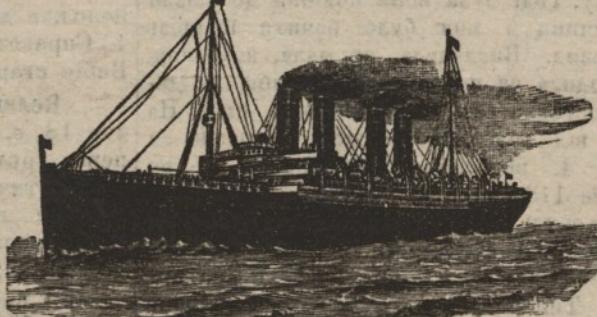
Дрібні Оголошення малим друком (petit), числити ся по 4 с. від слова.

Належитостій за анонси марками поштовими не приймає ся.

В 6 ДНЯХ до Америки,

Переїзд подорожних до

Канади і Аргентини

109 (62—104) н.

жадайте пояснень

Напишіть лише картку кореспонденційну до

Falck & Comp.

Гамбург, Raboisen 30 Amerikahaus.

Кореспонденція у всіх мовах.

(Steckenpferd-Lilienmilchseife)

МОЛОЧНЕ МИЛО З ЛЕЛІЇ,

Бергмана і С-ки в Дрезні і Тешині над Ельбою

після одержуваних щоденно писем з приязнем, еї отане ся із
всіх медичних миль найуспішнішим, проти сонячних виприсків
на шкірі, як також служить до одержання і племання свіжкої мая-
кої і рожевої цери. — Штука 80 сот. у всіх дрогеріях, складах
перфум і торговлях мила. 44 (33—50) п.

Голов. склад у Шміда і Фонтіна Чернівці, ул. Головна.
(Enzenberg-Haustrasse)

Найкращі і найдешевші машини рільничі

дістанете лешень у

СТЕФАНА ГАЇНИ

Чернівці, Ринок 10.

Великий склад машин рільничих з перворядної
фірми

УМРАТ і Спілка у ПРАЗІ.

Знамениті плуги легкі і тяжкі, сіварки, борони,
ріжнородні молотильки, кіратові і парові як також
млинки до чищення збіжа.

Ілюстровані цінники висилає даром.
Головний доставець п. к. ради культури краєвої.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ

(Взаємна Вигода)

Всі книги до ведення товариства,

копітують враз з стемплами 50 кор.

з пересилкою 51 кор.

За редакцію віповідає: Віктор Стройч.